

Mental Health Services i Norway 2023

Solveig Klæbo Reitan og Lars Lien

Publisert på Cambridge University Press 17. august 2023

<https://www.cambridge.org/core/journals/bjpsych-international/article/mental-health-services-in-norway-2023/0A5C0BFF3619C1BF569FF1894800ED1A>

Fra kapittelet Dagens psykiske helsevesen: økonomi og personale

"En utfordring norske psykiatere jevnlig møter, er holdningen til antipsykiatribevegelsen. Det er generelt lav respekt for faglige autoriteter i Norge, og en psykiater som hevder å gi den mest effektive og virkningsfulle behandlingen, blir ikke nødvendigvis trodd. Denne holdningen står i sterk kontrast til den respekten en lege i somatikken får, fordi hans eller hennes pasienter som regel er villige til å følge legens råd. Antipsykiatriske holdninger påvirker ikke bare arbeidsforholdene for psykiatere, men også prioriteringen av deres ressurser. Siden 2016 har alle regionale helseforetak vært forpliktet til å tilby "behandling uten medikamenter" for psykotiske og andre alvorlige psykiatriske lidelser. Dette viser hvor stor innvirkning politiske beslutninger har hatt på psykiaternes arbeidsvilkår og prioriteringen av deres ressurser. Det pågår en del forskning på disse medisinfrie tilbudene, og vi venter for tiden på resultatene. Som man kan forestille seg, har slike forhold en negativ innvirkning på norske psykiateres arbeidsglede."

Konklusjoner

«Norge har god tilgang på personell og ressurser i helsevesenet, selv om etterspørselen etter tjenester alltid vil være større enn de tilgjengelige ressursene. Organisasjoner og tjenester er i stadig utvikling, og oppdaterte tjenester og behandlinger tas i bruk. Feltet psykisk helse er stadig gjenstand for debatt i media og blant politikere. Forskning og utdanning innen medisinske vitenskaper fokuserer i økende grad på psykiske lidelser og rusmiddelbruk, selv om disse fagområdene fortsatt konkurrerer med somatikken om ressursene. Landets demografi, så vel som politisk vilje, utfordrer målet om å tilby psykiske helsetjenester over hele landet. Det har vært uttrykt bekymring for en forvitring av den psykiatriske fagkulturen fordi psykiaterne er spredt over et stort geografisk område. Den norske tradisjonen oppmuntrer til mangel på faglig hierarki, noe som på sett og vis er en vakker filosofi, men det er en utfordring for psykiatere, som er utdannet til et medisinsk kompetansenivå og inntil nylig har vært forventet å ta ansvar for krevende beslutninger og handlinger. De to sistnevnte faktorene kan være med på å påvirke norske nyutdannede leger til å velge bort en karriere i psykiatrien, noe som kan svekke faget. Norsk Psykiatrisk Forening er oppmerksom på dette presserende problemet og forsøker å finne en løsning.»